

సద్గురు శ్రీ నాన్నగారి అనుగ్రహభాషణములు, 15-10-02, జిన్నూరు

ప్రియమైన ఆత్మబంధువుల్లారా!

మీరు దేహాన్ని కాదు ధ్యానం చేయవలసింది, మీరు ఆత్మను ధ్యానం చేయాలి, ఏదో రోజులు బాగా వెళ్ళిపోవాలి, సుఖంగా ఉండాలి అని ధ్యానం చేస్తే భగవంతుడు అదే ఫలితాన్ని ఇస్తాడు. తాత్కాలిక ప్రయోజనాలు దృష్టిలో పెట్టుకోవద్దు, మోక్షాన్ని గమ్యంగా పెట్టుకోవాలి. మనం దేనిని ధ్యానం చేస్తున్నామో మన హృదయంలో ఉన్న సర్వసాక్షి చూస్తూ ఉంటాడు. దేహాన్ని ప్రారబ్ధానికి విడిచిపెట్టేయండి. ఒకోసారి అదృష్టం రావచ్చు, ఒకోసారి దురదృష్టం రావచ్చు. ప్రారబ్ధాన్ని బట్టి దేహం నడిచిపోతుంది. సాధనలో ముఖ్యమైన రహస్యం ఏమిటి అంటే ప్రారబ్ధాన్ని మనం మార్చుకోలేక పోవచ్చు, మన మనస్సును మనం మార్చుకోవచ్చు. సాధనలో ఇదీ ముఖ్యమైన భాగం. ప్రారబ్ధం ఎలా ఉన్నా మన మనస్సును నిగ్రహించుకొంటే, నియమించుకొంటే మనకు మోక్షం వస్తుంది. ఇది గుర్తు పెట్టుకోండి. మనకు దేహభావన ఎక్కువగా ఉంది, ఆత్మభావన తక్కువగా ఉంది. దేహము, లోకము, చావులు, పుట్టుకలు, విరోధాలు, స్నేహాలు ఇవి అన్నీ కల్పితాలే. కల్పితం కానిది బ్రహ్మాంబకట్టే, పరబ్రహ్మం ఒక్కటే. మిగిలినవి అన్నీ మనస్సు కల్పించిన విషయాలే. మీలో ఏదైనా దోషం ఉంది అనుకోండి, మీలో ఉన్న దోషం నాకు మోక్షం రాకుండా అడ్డురాదు. మీలో ఉన్న దోషాన్ని చూస్తున్న నాలో ఉన్న దోషం నాకు మోక్షం రాకుండా అడ్డువస్తుంది. జాగ్రత్తగా అర్థం చేసుకోండి, సబ్బక్టు బాగా అర్థమయితే మీకు ఈ జన్మలోనే మోక్షం వస్తుంది. విషయం బాగా అర్థమవ్వటానికి బుద్ధి సూక్ష్మత అవసరం. మతం పేరు మీద మూఢనమ్మకాలు, మూఢాచారాలు పెంచటం కాదు. మతాల యొక్క సారం, వేదాల యొక్క సారం ఆత్మజ్ఞాన సముపార్జన. మీకు ఉన్న తెలివినీ, వివేకాన్ని చంపటం మతం యొక్క లక్ష్యం కాదు, మతం మీ వివేకాన్ని పెంచాలి. దేహమునేను అనే మొదటి తలంపే అహంకారం. ఏ తలంపు అయితే దేహంతో తాదాప్యం పొందుతోందో, ఏ తలంపుకయితే ఇతరతలంపులు వస్తున్నాయో, ఆ తొలితలంపే అహంకారం, దానినే జీవుడు అంటారు.

మానవుడు దివ్యుడు అని అంటున్నారు అయితే శోభాలు, తాపాలు ఎందుకు వస్తున్నాయి అని అడుగుతున్నారు. మానవుడు ఆత్మస్వరూపుడు కదా మరి దుఃఖం ఎందుకు వస్తోంది అని ప్రశ్న. వాడు ఆత్మే కాని దానికి సంబంధించిన అనుభవం వాడికి లేదు. దాని తాలూక అనుభవం ఎప్పుడైతే లేదో ప్రకృతిగుణాలు, జీవలక్షణాలువచ్చి వాడిని మూసేస్తాయి. సంసారం అంటే ఇంట్లో మనుషులు కాదు, మానవుడిలో ఉన్న రాగద్వేషములే సంసారం. ఎంతకాలం అయితే రాగద్వేషములు ఉన్నాయో అంతకాలం పునర్జన్మలు వస్తాయి.

రాగద్వేషములనుండి విడుదల పొందినవాడు సంసారంలో నుండి బయటపడతాడు గాని ఇంట్లో నుండి పారిపోయినవాడు సంసారంలో నుండి బయటపడలేడు. ఎవడైతే రాగద్వేషములను సమూలంగా విడిచిపెట్టగలిగాడో వాడే సంసారచక్రం నుండి విడుదల పొందుతాడు. మనకు తెలిసినా, తెలియకపోయినా మనం ఆత్మస్వరూపులమే. అది తెలిస్తే ప్రకృతిగుణాలు మన జోలికి రావు, తెలియకపోతే ప్రకృతిగుణాలు మనలను మూసేస్తాయి. నీకు వచ్చే కోపాలు, తాపాలు అన్నీ కూడా ప్రకృతిలక్షణాలే, జీవలక్షణాలే. నీ నిజస్వరూపం నీకు తెలిస్తే పులి దగ్గరకు మేకలు ఏ విధంగా అయితే రావో అలాగ ప్రకృతిగుణాలు అసలు నీ దగ్గరకు రావు. నీవు ఎవడో నీకు తెలియనంతకాలం ప్రకృతిగుణాలు నిన్ను విడిచిపెట్టవు. నీ హృదయంలో బ్రహ్మం ఉంది. దాని స్వరూపం సత్ చిత్ ఆనందం. అది ఎప్పుడూ ఉంటుంది, జ్ఞానంగా ఉంటుంది, శాంతిగా ఉంటుంది, ఏకంగా ఉంటుంది. అదే బ్రహ్మం.

దేహం కంటే ఇంద్రియములు గొప్పవి, ఇంద్రియములకంటే మనస్సు గొప్పది, మనస్సు కంటే బుద్ధి గొప్పది, బుద్ధి కంటే ఆత్మ గొప్పది అని గీతలో భగవంతుడు చెప్పతూ అనేక మంచి విషయములు చెప్పాడు, అయినా మనకు వినటానికి చెవులు లేవు, చూడటానికి కళ్ళులేవు. చెవులు ఉండి చెవిటివాళ్ళం అయిపోయాము, కళ్ళు ఉండి గుడ్డివాళ్ళం అయిపోయాము. ఎవడు బుద్ధిమంతుడు అంటే తన శరరాన్ని, ఇంద్రియాలను, మనస్సును ఎవడైతే జాగ్రత్తగా ఉపయోగించుకొంటున్నాడో, జాగ్రత్తగా నియమించుకొంటున్నాడో వాడే బుద్ధిమంతుడు. మనస్సు, మాట, దేహము ఒకటిగా ఉండాలి అని వేదం చెప్పింది. ఈ మూడు ఒకటిగా ఉన్నవాడికి పరమాత్మ సాక్షాత్కారం కలుగుతుంది, వాడు దివ్యుడు అవుతాడు. ఈ మూడు ఒకటిగా ఉంటే నరుడు నారాయణుడు అవుతాడు. కొంతమంది మనస్సుతోటి ఒకటి ఆలోచిస్తారు, నోటితో ఒకటి చెప్పతారు, చేత్తో ఒకటి చేస్తారు, ఒకదాని కొకటి పొంతనే ఉండదు. ఇలాంటి వారికి దైవానుగ్రహం రాదు. నువ్వు ఏదైతే ఆలోచిస్తున్నావో, అదే నోటితో చెప్పు. నోటితో చెప్పిందే చేతితో చెయ్యి, ఇలా మూడూ ఒకటిగా ఉన్నవాడు జ్ఞానం పొందటానికి సమర్థుడు అవుతాడు, యోగ్యుడు అవుతాడు అనివేదమాత చెప్పింది. ఈ దేహం నువ్వు కాకపోయినా, ఈ దేహమే నీవు అని మూలతలంపు చెప్పతోంది. ఆ మూలతలంపును విచారణ చేయటం మానివేసి, అది కల్పించిన గొడవలతో అజ్ఞానం అనే అడవిలో పడి తిరుగుతున్నావు. ఈదేవుడు కాదని ఆదేవుడు, ఈమార్గం కాదని ఆమార్గం, ఈయాత్ర కాదని ఆయాత్ర ఇలా ఎన్నో కల్పించుకొని ఆ అడవిలో తిరుగుతున్నావు. మీకు నేను అనే తలంపు లోపల నుండి వ్యక్తమవుతోంది కదా. దానిని కొంచమైనా విచారణ చేయటం లేదు. నీకు ప్రత్యక్షంగా కనిపించే ఈ విషయాన్ని వదిలేసి, కల్పించిన గొడవలు పట్టుకొంటున్నావు. మూలతలంపు మూలంలోనికి రమణ భాస్కర

వెళ్ళటం మీద సాధనను గురిపెట్టటం లేదు. మూలతలంపును మినహాయించి ఎన్ని సాధనలు చేసినా ప్రయోజనం లేదు, పామును విడిచిపెట్టి పుట్టమీద దెబ్బలు కొట్టినట్లుగా ఉంటుంది. నీ హృదయంలో ఉన్న సత్యం నీకు ఎటుకలోనికి వచ్చేవరకు నీవు తాపంలో నుండి, పాపంలోనుండి విడుదల పొందలేవు. వాక్కును సద్వినియోగం చేస్తే సరస్వతీదేవి అనుగ్రహం ఉంటుంది, వాక్కుకు అదిష్టానదేవత సరస్వతీదేవి. అందువలన వాక్కును జాగ్రత్తగా నియమించుకోవాలి. లేగదూడను ఒక పెద్దతాడుతో గట్టిగా పట్టుకొని లాగితే అది నీకూడా ఎలాగ వచ్చేస్తుందో అలాగ జన్మాంతరం నుండి వచ్చిన వాసనలు నీ మనస్సును ప్రకృతిలోనికి లాగుకొని పోతున్నాయి. దానిని నిరోధించగలిగితే లోపలకు వెళతావు దానిని నిరోధించలేకపోతే బాహ్యంలోకి వెళ్ళిపోతావు, జననమరణ ప్రవాహంలో కొట్టుకొని పోతావు. వాసనను నిరోధించటానికి నీవు చేసే ప్రయత్నమే సాధన. సాధన చేసేవారు బహుజాగ్రత్తగా ఉండాలి, ప్రతీ విషయంలోను మెలుకువగా ఉండాలి. కొంతమంది ఇది సాధించాము, అది సాధించాము అంటారు, అది కూడా సాధనకు అడ్డు, దాని వలన అహంభావన పెరుగుతుంది, వాడికి మోక్షానుభవం కలుగదు, ఎందుచేతనంటే వాడు కానిదానితో తాదాప్యం పొందుతున్నాడు, అసలువస్తువును మిస్ అయిపోతున్నాడు. సాధారణంగా మానవుడికి ఉండే బలహీనతలు ఏమిటంటే తన్నుతాను పొగడుకోవటం, ఇతరులను విమర్శించటం. ఈ రెండింటి వలన మనస్వరూపానికి దూరమైపోతాము. సర్వసమర్థుడు ఉన్నాడు అనుకోండి, నేను సర్వసమర్థుడను అని వాడు మనస్సులో అనుకోడు అనుకోండి వాడికి ఈశ్వరుని దయ వస్తుంది. యిముడ్డుకొనే శక్తి లేకపోతే మీకు ఆత్మజ్ఞానం కలుగదు. మనకు సమర్థత లేకపోయినా సమర్థత ఉందని అనుకొంటాము. మనకు అర్హత లేకపోయినా అర్హత ఉందని అనుకొంటాము.

నాకు దివ్యత్వం అనుభవంలోనికి వస్తే పాపాలనుండి, తాపాలనుండి విడుదల పొందుతాను అంటున్నారు. దివ్యత్వం పొందటం ఎలాగ అని అడుగుతున్నారు. అభ్యాసం వలన అన్నారు భగవాన్. అభ్యాసం చేయటం వలన మనస్సు కండిషన్లో పడుతుంది. సబ్జెక్టును బాగా అర్థం చేసుకొని తరువాత దానిని ప్రాక్టీసు చేయాలి. ప్రాక్టీసు వలన మనస్సు వెళ్ళి గూటిలో పడుతుంది. దేహాన్ని ప్రారబ్ధానికి విడిచిపెట్టి మనస్సును నియమించుకోవటానికి అభ్యాసం చెయ్యి. నీ కళ్ళతో నీవు చూసుకో. ఇతరుల కళ్ళతో నిన్ను చూసుకోవద్దు. నీ బలహీనతలు ఏమిటో చూసుకో. అభ్యాసం చేయమంటున్నారు, అభ్యాసం ఎలా చేయమంటారు అని ప్రశ్న. జపధ్యానములు చేసుకోవచ్చు. నీ ఇష్టదేవతను లిపీటెడ్ గా స్మరించుకోవచ్చు. అయితే ఆ దేవత మీద మీకు గౌరవం ఉండాలి, ప్రేమ ఉండాలి. ఉన్నది ఒక్కటే. జీవలక్షణాలు పోతే నరుడు నారాయణుడే. నీవు జపం చేస్తూఉంటే

మనస్సు అక్కడ ఉండాలి. నోరు జపం చేస్తూఉంటే, మనస్సు బజారులో ఉంటే మనస్సు
 ఎలా బాగుపడుతుంది. నువ్వు జపం ఎందుకు చేస్తున్నావు మనస్సు బాగుపడటం కోసం
 జపం చేస్తున్నావు కదా మరి మనస్సును బజారులో వదిలేసి నోరు ఓం నమశ్శివాయ
 అంటే ఎలా కుదురుతుంది. ఏ వస్తువునైతే పాండాలనుకొంటున్నావో ఆ వస్తువు మీద నీ
 మనస్సును నిలబెట్టి ఉంచాలి. మనం ఆత్మను ధ్యానం చేయటంలేదు, కోరికలను ధ్యానం
 చేస్తున్నాము, పరిస్థితులు అనుకూలం అవ్వాలని ధ్యానం చేస్తున్నాము. ధ్యానం చేసేటప్పుడు
 అసలు నీ గమ్యం ఏమిటి? లక్ష్యం ఏమిటి? దివ్యత్వం పొందటానికే ధ్యానం చేస్తున్నామా?
 నీ గురి సరిగ్గా ఉందా అనేది చూసుకోవాలి లేకపోతే నీవు చేస్తున్న సాధన సక్లెస్ అవ్వదు.
 నీవు దేనినైతే పాండాలో ఆ గమ్యం విడిచిపెట్టి ఏవో చిల్లరకోరికలను ధ్యానం చేస్తే అవి
 నెరవేరవచ్చు గాని కాలప్రవాహంలో అవి అన్నీ కొట్టుకొని పోతాయి. జపం ధ్యానం అవసరమే.
 వాటివలన మనస్సు నియమింపబడుతుంది, మనస్సుకు ఏకాగ్రత వస్తుంది. జపం, ధ్యానం
 కూడా కల్పితం అంటారు భగవాన్. ఈ జపం చేసే నేను ఒకటి ఉందికదా, ధ్యానం చేసే
 నేను ఒకటి ఉంది కదా, ఈ నేను ఎవరు అనే ప్రశ్న నీకు రావటం లేదు. జపాన్ని, ధ్యానాన్ని,
 దేహాన్ని, కష్టసుఖాలను, ఈ లోకాన్ని అన్నీ అదే కల్పిస్తోంది. అది ఉంటే అంతా ఉంది, అది
 లేకపోతే ఏదీ లేదు నువ్వు మిగులుతావు. భగవంతుడు చెప్పినమాటలు మీకు తియ్యగా
 లేవు అనుకోండి మీకు పూర్వపుణ్యం లేదుఅని అర్థం. స్వార్థంలేకుండా పనిచేస్తే అదికూడా
 నిన్ను హృదయంలోనికి తీసుకొని వెళుతుంది. కర్మఫలకాంక్ష వద్దు అని భగవంతుడు
 చెప్పాడు గాని కర్మఫలం రాదని చెప్పలేదు. కర్మఫలం ఆశించకుండా పని చేసినా ఫలితం
 వస్తుంది. ఆశించకుండా వచ్చినది నీ మనస్సును పాడుచెయ్యదు. నీవు మంచి పని
 చేసావనుకో, అది నువ్వు చేయగలవా? భగవంతుడే ఆ పనిని నీ చేత చేయించాడు.
 అది నీకు తెలియక నేను చేసాను అంటున్నావు. నువ్వు ఒకడివి ఉన్నావా అంటున్నారు
 భగవాన్. మన వల్ల ఏమీ అవ్వదు, గడ్డిపరక కూడా కదలదు. అంతా భగవంతుడే.
 అందువలన భగవంతుడి మీద భారం వేసి భగవంతుడు నీకు ఇచ్చిన పనిని శ్రద్ధగా,
 సహనంగా చెయ్యి. వెంకటేశ్వరస్వామికి జీవకోటి మీద ఎంత ప్రేమ ఉంది అంటే జీవకోటిలో
 ఉన్న దోషం కూడ ఆయనకు గుణంగా కనిపిస్తుందట అంతటి దయాస్వరూపుడు ఆయన
 అని అన్నమయ్య చెప్పాడు. మనకు ఎదుటివారిలో ఉన్న గుణం కూడా దోషం
 క్రిందకనబడుతుంది, నిరంతరం నీ ఇష్టదేవతను చింతించటం వలన వాసనకు వెళ్ళే
 ఆహారం తగ్గిపోతుంది. వాసన నిశ్చేషంగా నశించాలి. విషయ చింతనకంటే విషమే
 మేలు అని చెప్పారు. విషం ఆశలీరాన్నే చంపుతుంది కాని విషయచింతన అనేక
 నీచజన్మలను తీసుకొని వస్తుంది. నీవు మనస్సుతోటి, దేహంతోటి తాదాప్యం పొందవద్దు.

అవి నీవు కాదు. వాటితో తాదాప్యం పొందినా అవి నీవు అవ్వవు, ఏదో రోజున నీవు వాటితో
 విడిపోవలసిందే. గాఢనిద్రలో నీవు ఇష్టదేవతతో విడిపోతున్నావు. ఇష్టదేవతను జపించే
 మనస్సుతో విడిపోతున్నావు. దేహంతోటి, లోకంతోటి విడిపోతున్నావు. రాగద్వేషాలు తీసేసి
 చూస్తే లోకంలో ఏదీ లేదు. మనకు ఉన్న కోరికల వలననే లోకంలో ఏదో ఉందని మనకు
 అనిపిస్తుంది. కోరికను తీసేస్తే లోకంలో ఏమీ లేదు, అంతా శూన్యమే. దేహం ప్రారబ్ధమును
 బట్టి ఎక్కడ ఉండాలో అక్కడ ఉంటుంది. అది ఈశ్వరాజ్ఞ, ఈశ్వర సంకల్పం బలీయమైనది
 దేహం ప్రారబ్ధమును బట్టి ఎక్కడో ఒకచోట ఉంటుంది. ఆ గోల నీకు ఎందుకు. దేహం
 ప్రకృతిలో తిరుగుతున్నప్పటికీ నీ మనస్సు హృదయంలో ఉన్న భగవంతుడితో తాదాప్యం
 పొందేలా అభ్యాసం చెయ్యి. లోపలఉన్న ప్రభువుతో అనుబంధం పెట్టుకో. హృదయకేంద్రంలో
 మనస్సును నిలబెట్టు. దేహం ప్రకృతిలో తిరిగి చనిపోతుంది. కాని మనస్సును భగవంతుని
 మీద నిలబెట్టి ఉంచండి. అదే అభ్యాసం. మనకు గమ్యం ముఖ్యం గాని స్నేహాలు ముఖ్యం
 కాదు. మనకు దృఢమైన సంకల్పం ఉండాలి. నీవు ఈ జన్మలో చేసిన సాధన ఏమీ వృధా
 కాదు, రాబోయే జన్మలో కలిసివస్తుంది. ఏకవస్తువును చింతించటం వలన మనోబలం
 వస్తుంది, భావనాబలం వస్తుంది. జిజ్ఞాసువుకు లోకంలోని పాగడ్డల గొడవ, విమర్శల
 గొడవ అక్కరలేదు. పాగడ్డల దగ్గర, విమర్శల దగ్గర ఆగిపోతే నీవు గమ్యానికి వెళ్ళలేవు.
 బాగుపడాలనే కాంక్ష నీకు లోపల నుండి వచ్చినప్పుడు ఆప్రవాహాన్ని ఎవరూ ఆపుచేయలేరు.
 ఆ జిజ్ఞాస ఎలా వస్తుంది అని అడిగితే సత్పురుషుల సహవాసం వలన నీకు జిజ్ఞాస
 కలుగుతుంది. కొంతమంది ఆత్మజ్ఞానం కంటే సత్పురుషుల సహవాసానికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత
 ఇస్తారు. శ్రీకృష్ణచైతన్య దగ్గర ఒక మహమ్మదీయ భక్తుడు ఉండేవాడు. శ్రీకృష్ణచైతన్య నీకు
 ఏమి కావాలి అని అతనిని అడిగితే నాకు ఏమీ అక్కరలేదు నీవు లేని ఈ లోకాన్ని
 నేనుచూడలేను, అందువలన నీ శరీరం ఉండగానే నా శరీరం పోవాలి నేను కోరుకొనేది
 అదే అంతకంటే నాకు ఏమీ కోరికలు లేవు అని చెప్పాడు. స్వామి ప్రహ్లాదుడితో నీ తండ్రి
 ఎన్ని బాధలు పెట్టినా సహించావు, ఎక్కడా మనస్సులో కూడా విరోధం పెట్టుకోలేదు, నీకు
 ఏమి కావాలో కోరుకో ఇస్తాను అంటాడు. అప్పుడు ప్రహ్లాదుడు స్వామిని ప్రార్థిస్తూ నిన్ను ఏ
 కోరికలు కోరుకోకుండా ఉండే స్థితిని నాకు ప్రసాదించు అంటాడు. అది ప్రహ్లాదుడి యొక్క
 వైభవం. ప్రహ్లాదుడు ఎన్ని కష్టాలు పడినప్పటికీ ఎక్కడా ఆయనలో ప్రతిస్పందన లేదు
 ఎందుచేతనంటే అక్కడ పాపంలేదు. ఈ కలియుగంలో ఎంతసేపు భజనలు చేయాలని,
 గుడులు కట్టాలని అనుకొంటారు కాని జ్ఞానం సంపాదించాలనే తలంపు ఎవరికీ
 రావటంలేదు జ్ఞానం వైపుకు మొఖం తిరగటంలేదు, కొద్దిసేపు విచారణ చేయమంటే ఎవరూ
 చేయటంలేదు. భజనలు మంచిదే, గుడులు కట్టటం మంచిదే. ఇవి అన్నీ ఎందుకు

చేస్తున్నారు, ఆ గమ్మాన్ని మీరు మర్చిపోతున్నారు. ధృఢమైన మనస్సు రావాలంటే ఏమిచేయాలి అని అడుగుతున్నారు. సజ్జనసాంగత్యం వలన నీకు బాగుపడాలనే బుద్ధి కలుగుతుంది. నీవు బాగుపడు అని వారు నోటితో చెప్పరు, వారి సహవాసం వలన బాగుపడాలనే బుద్ధి లోపల నుండి మనకు కలుగుతుంది, అట్టిది సత్పురుషుల సహవాసం దాని వలన మనకు మనోబలం కలుగుతుంది. నాకు తాపాలు ఉన్నాయి, కొంతమందికి అసలు తాపాలే కనబడటంలేదు, ఎప్పుడు చూసినా ఆనందంగానే కనబడుతున్నారు అని అడిగితే వారు సిద్దులు, శుద్దులు. వారిని గూర్చి ప్రశ్నలు నీకు ఎందుకు? నీవు బాగుపడే విధానం నీవు చూసుకో. వారు తాపరహితస్థితిని పొందారు, వారికి ఎటుచూసినా ఆనందమే, ఎటుచూసినా శాంతే. నువ్వు తాపాల్లో ఉన్నావు కదా వాటిలో నుండి విడుదల పొందటానికి ప్రయత్నం చెయ్యి. మనస్సు చెంచలం, దానిని నిగ్రహించటం చాలా కష్టం, ఇందులో సందేహం లేదు. మనస్సును నిగ్రహించటానికి కొంత సాధన చెయ్యాలి. ఎంతో కొంత వైరాగ్యం లేకపోతే మనస్సు అదుపులోనికి రాదు. అభ్యాసం వలన, వైరాగ్యం వలన దానిని స్వాధీనంలోనికి తెచ్చుకోవచ్చు. దానికి ఈశ్వరానుగ్రహం అవసరం. మనస్సు ఎప్పుడైతే విషయాలలోనికి వెళ్లపోయిందో దాని పిలకవట్టుకొని వెనుకకు తీసుకొని వచ్చి దైవచింతనలో పెట్టాలి. దైవచింతనపోయి విషయచింతనలోనికి వచ్చేసింది అని మనకు లోపల తెలుస్తుంది అప్పుడు దానిని విషయచింతనలో నుండి వెనక్కి తీసుకొని రావాలి. మనస్సు దాని అలవాటు అది పోగొట్టుకోనప్పుడు, మీ అభ్యాసం మీరు పోగొట్టుకోవద్దు అంటున్నారు భగవాన్.

అది మంచి చేస్తుంది అని పూర్వజన్మలో నుండి ఒక వాసనను తెచ్చుకొన్నాము. అది మంచిది కాదు అని ఈ జన్మలో మనకు తెలుస్తుంది. అప్పుడు ఎంత ఇష్టంగా దానిని తెచ్చుకొన్నామో ఇప్పుడు దానిని తొలగించుకోవటానికి అంతఇష్టంగా, బలంగా మనం ప్రయత్నం చేస్తే గాని అది బయటకు వెళ్ళదు. మనం సహనంతో, ఓర్పుతో ప్రయత్నం చేస్తూ ఉంటే గురువు అనుగ్రహం వస్తుంది. వాసన పూర్తిగా వేరుతో సహా నశించాలి, పూర్తిగా వాసన నాశనం అవ్వకుండా మీకు ఎప్పుడైనా జ్ఞానం కలిగినా అది స్థిరపడదు. మనం గుడికి వెళ్ళినప్పుడు అరటితొక్క కనబడితే దానిని తీసి ఒక ప్రక్కన మూలగా పడవేస్తే అది చిన్నపనే అయినా గుడిలోనికి వచ్చేవారికి ఇబ్బంది లేకుండా ఆపని చేస్తున్నాము కాబట్టి దానికి భగవంతుడు సంతోషించి మనపట్ల దయచూపిస్తాడు. మనకు అసాధ్యం ఉంది గాని భగవంతుడికి అసాధ్యం లేదు. ఆయన అనుగ్రహానికి పాత్రులయితే ఆయన స్వరూపాన్ని పొందుతాము, అదే మోక్షం.